

Rapport om universell utforming av IKT-løsninger

IKT-løsningane i Ålesund kommune skal være universelt forma ut, intuitive og lette å bruke for alle. Dette er ein rapport som viser status på universell utforming. Rapporten tek mellom anna for seg lovpålagde krav til universell utforming av IKT-løysingar som beskrive i forskrifta om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løysingar.

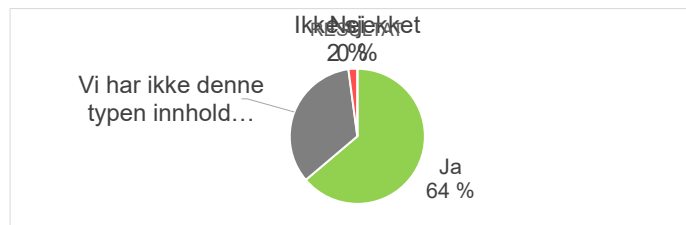
For at IKT løysinga skal kunne reknast som universelt forma ut må alle felt i kolonne E ha svaret Ja (grøn), Vi har ikkje denne typen innhald (lys grå), Nei (raud) og ikkje sjekket (mørk grå). Svarer du nei må du beskriv kort innhaldet som ikkje er universelt utforma, oppgi ein grunn kvifor kravet ikkje er oppfylt (årsak) og kva konsekvensar dette har for brukar. Kakediagram med resultatet viser oppfyltingsgrad i prosent.

Les meir om krav til universell utforming her: <https://uu.difi.no/>

[Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske \(IKT\)-løysingar](#)

Navn på IKT-løsning: Acos CMS
Leverandør: Acos AS
Dato for testing: 23.01.2024
Systemeigar: Ålesund kommune
Verksemde: Ålesund brannvesen KF
Systemkoordinator:
Målgruppe:
Hoved-URL: <https://aabv.no/>
Testet av: Håvard Kleppe og Harriet Slotsvik
Testet på:
Hjelpeteknologi: Monsido
Resultat:

Type funn	Antall	Prosent
ja	30	63,83 %
Vi har ikke denne type innho	16	34,04 %
nei	1	2,13 %
ikke sjekket	0	0,00 %
Total funn	47	100,00 %

Oppsummering:

Oversikt over status for universell utforming i én enkelt nettløsning. Her ser du WCAG-kravene som nettstedet skal oppfylle, sortert på de fire prinsippene i

WCAG-sjekkliste for utfylling av tilgjengelighetserklæring

Ekstra hjelpetillegg

Kolonne1	Retningslinje	Beskrivelse av retningslinje	Suksesskriterium	Følges kravet?	Svaret som skal avgis/testresultat/kommentar	Spørsmål	url
Prinsipp 1: Mulig å oppfatte	1.1 Tekstalternativer	<i>Gi tekstalternativer til alt ikke-tekstlig innhold, slik at det kan konverteres til formater som brukerne har behov for, for eksempel stor skrift, blindeskrift, tale, symboler eller enklere språk.</i>					
			1.1.1 Ikke-tekstlig innhold	Ja		Bilder og grafikk: Er det tekstalternativ til bilder og grafikk (alt-tekst)? Bilder og grafikk: Kommer formålet med lenket bilde frem av lenketekst og/eller bildetekst?	
	1.2 Tidsbaserte medier (lyd og video)	<i>Gi alternativer til tidsbaserte medier.</i>					
			1.2.1 Bare lyd og video (forhåndsinnspillt) 1.2.2 Teksting (forhåndsinnspillt)	Ja		Video/lyd: Er det et alternativ til informasjon som bare presenteres som video eller lyd? Teksting: Er videoer som har lyd tekstet?	
1.3 Mullig å tilpasse	<i>Lag innhold som kan presenteres på forskjellige måter uten at informasjon eller struktur går tapt.</i>						

Prinsipp 2: Mulig å betjene

		1.3.1 Informasjon og relasjoner		<p>Overskrifter: Er overskriftsnivåer (H1, H2, H3, etc.) brukt på korrekt måte?</p> <p>Overskrifter: Er overskriftene visuelt i samsvar med kodet overskriftsnivå?</p> <p>Lister: Er listene kodet korrekt?</p> <p>Tabeller: Er tabeller brukt for å vise tabulære data og ikke for å strukturere design?</p> <p>Tabeller: Er tabeller kodet korrekt slik at brukere med skjermleser kan forstå sammenheng og innhold?</p> <p>Er innholdet presentert i en meningsfull rekkefølge?</p> <p>Instruksjoner: er det mulig å oppfatte instruksjoner uavhengig av syn eller hørsel?</p> <p>Visningsretning: Får brukeren velge om innholdet skal vises i liggende eller stående retning?</p> <p>Identifiser formål med inndata: Er skjemelementer kodet med inndataformål?</p>
<p>1.4 Mulig å skille fra hverandre</p>	<p>Gjør det enklere for brukerne å se og høre innhold, blant annet ved å skille forrunnen fra bakgrunnen.</p>	<p>1.3.2 Meningsfylt rekkefølge</p> <p>1.3.3 Sensoriske egenskaper</p> <p>1.3.4 Visningsretning</p> <p>1.3.5 Identifiser formål med inndata</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p>	
		<p>1.4.1 Bruk av farge</p> <p>1.4.2. Styring av lyd</p> <p>1.4.3 Kontrast (minimum)</p> <p>1.4.4 Endring av tekststørrelse</p> <p>1.4.5 Bilder av tekst</p> <p>1.4.10 Dynamisk tilpasning (Reflow)</p> <p>1.4.11 Kontrast for ikke-tekstlig innhold</p> <p>1.4.12 Tekstavstand</p> <p>1.4.13 Pekerfølsomt innhold eller innhold ved tastaturfokus</p>	<p>Ja</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p> <p>Nei</p> <p>Ja</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p>	<p>Lenker: Skiller lenker seg fra løpende tekst? (Farge er ikke tilstrekkelig)</p> <p>Farge: Er budskapet formidlet med andre virkemidler enn kun farge (tekstalternativ)?</p> <p>Lyd: Er det mulig å stoppe lyd som starter automatisk?</p> <p>Kontrast: Er det tilstrekkelig kontrast mellom tekst og bakgrunn (minimum 4,5:1)?</p> <p>Tekststørrelse: Kan tekst forstørre til minst 200% uten å miste innhold?</p> <p>Bilder: Brukes det tekst og ikke bilde av tekst?</p> <p>Dynamisk tilpassing: Kan innhold endres til 400 prosent størrelse ved 1280 piksler bredde, uten tap av informasjon eller funksjonalitet?</p> <p>Kontrast: Har ikke-tekstlig innhold et kontrastforhold på minst 3:1 mot farge(r) som ligger siden av?</p> <p>Tekstavstand: Kan tekstavstanden overstyres av brukeren for å gjøre teksten lettere å lese?</p> <p>Pekerfølsomt innhold eller innhold ved tastaturfølsomhet: Er innhold som kommer til syne (ved feks musover) laget på en slik måte at det ikke dekker over annet innhold, at brukeren enkelt kan lukke tilleggsinnholdet og at innholdet blir stående til brukeren velger å lukke det?</p>
<p>2.1 Tilgjengelig med tastatur</p>	<p>Gjør all funksjonaliteten tilgjengelig med tastatur.</p>	<p>2.1.1 Tastatur</p> <p>2.1.2 Ingen tastaturfelle</p> <p>2.1.4 Hurtigtaster som består av ett tegn</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p>	<p>Tastaturnavigering: Er det mulig å navigere seg frem til all funksjonalitet kun ved hjelp av tastatur?</p> <p>Tastaturnavigering: Er leserekkefølgen logisk når man navigerer ved hjelp av tab-tasten?</p> <p>Tastaturnavigering: Er det mulig å navigere uten å havne i en tastaturfelle?</p> <p>Hurtigtaster som består av ett tegn: Kan brukeren enkelt slå av hurtigtaster som består av ett tegn?</p>
<p>2.2 Nok tid</p>	<p>Gi brukerne nok tid til å lese og bruke innhold.</p>	<p>2.2.1 Justerbar hastighet</p>	<p>Vi har ikke denne typen innhold</p>	<p>Tidsavbrudd: Er det mulig for bruker å justere tidsbegrensinger?</p>

Prinsipp 3: Forståelig

		2.2.2 Pause, stopp, skjul	Vi har ikke denne typen innhold	Pause, stopp, skjul: Er det mulig å stoppe, pause eller skjule innhold som automatisk endrer seg?
2.3 Anfall og andre fysiske reaksjoner	Ikke utform innhold på en måte som er kjent for å forårsake anfall.			
		2.3.1 Terskelverdi på maksimalt tre glimt	Vi har ikke denne typen innhold	Blinkende innhold: Blinker innhold mindre enn tre ganger per sekund?
2.4 Navigerbar	Gjør det mulig for brukerne å navigere, finne innhold og vite hvor de befinner seg.			
		2.4.1 Hoppe over blokker	Ja	For komplekse sider: Er siden delt inn i regioner for navigasjon?
		2.4.2 Sidetitler	Ja	Sidetitler: Er sidetittlene forståelige?
		2.4.3 Fokusrekkefølge	Ja	Fokusrekkefølge: Er det samsvar mellom fokus og rekkefølgen innholdet presenteres i?
		2.4.4 Formål med lenke (i kontekst)	Ja	Lenker: Har lenker tydelig formål? (Beskrevet som "les mer" eller "her" er ikke tilstrekkelig)
		2.4.5 Flere måter	Ja	Navigasjon: Tilbys brukeren flere måter å navigere på?
		2.4.6 Overskrifter og ledetekster	Ja	Overskrifter: Er overskrifter og ledetekst beskrivene for innholdet eller emne?
		2.4.7 Synlig fokus	Ja	Fokus: Er det tydelig markert hvilket element som er i fokus når man navigerer ved hjelp av tab-tasten eller ved swiping på touchskjerm?
2.5 Inndatametoder	Gjør det enklere for brukerne å betjene funksjonalitet med andre inputmetoder enn bare tastatur.			
		2.5.1 Pekerbevegelse	Vi har ikke denne typen innhold	Pekerbevegelser: Kan alt innhold på nettsiden brukes med enkel pekerinput? Og innhold som krever flerpunktsinput har alternativer med kun enkelt input (eks pluss/ minusknapper)?
		2.5.2 Pekeravbrytelse	Vi har ikke denne typen innhold	Pekeravbrytelser: Er handlingsknapper og klikkbar funksjonalitet laget slik at innhold ikke aktiveres før man slipper knappen, eller gis brukeren mulighet for å angre handlingen?
		2.5.3 Ledetekst i navn	Ja	Ledetekst i navn: Er visuelle ledetekster i samsvar med kodete ledetekster? (Må starte likt)
		2.5.4 Bevegelsesaktivering	Vi har ikke denne typen innhold	Bevegelsesaktivering: Kan funksjonalitet som kan betjenes med bevegelse, også kunne betjenes med brukersnittkomponenter (knapper eller lignende)?
3.1 Leselig	Det må være mulig å forstå informasjon og betjening av brukergrensesnitt.			
		3.1.1 Språk på siden	Ja	Språk: Er språkkoden satt til norsk? Er det satt norsk språk i hele løsningen, inkludert feilmeldinger, navn på knapper, etc?
		3.1.2 Språk på deler av innhold	Ja	Fokus: Når en komponent kommer i fokus medfører dette ikke automatisk betydelige endringer i siden.
3.2 Forutsigbar	Sørg for at websider presenteres og fungerer på forutsigbare måter.			
		3.2.1 Fokus	Ja	Skjema: Endring av verdien til et skjemafelt medfører ikke automatisk betydelige endringer i siden
		3.2.2 Inndata	Vi har ikke denne typen innhold	Navigasjon: Er navigasjonsmåten konsekvent og lik gjennom løsningen om den har flere sider?
		3.2.3 Konsekvent navigering	Ja	Skjema: Er det mulig å navigere i stegene i prosessen?
		3.2.4 Konsekvent identifikasjon	Ja	Navigasjon: Er elementer som har samme funksjonalitet utformet likt på forskjellige sider?
3.3 Inndatahjelp	Hjelp brukere med å unngå feil og å rette opp feil.			
		3.3.1 Identifikasjon av feil	Vi har ikke denne typen innhold	Skjema: Får brukeren enkelt oversikt over stegene i prosessen?
			(Har ikke skjema på nettsiden)	Feilmeldinger: Får man feilmelding og tekstbeskrivelse av feilen hvis et obligatorisk felt i skjema ikke er fylt ut? Skjema: Er det tydelig hva som er obligatoriske felt i skjema? Feilmeldinger: Er feilmeldinger forståelige for brukeren?

Prinsipp 4: Robust

	<p>3.3.2 Ledetekster eller instruksjoner</p> <p>3.3.3 Forslag ved feil</p> <p>3.3.4 Forhindring av feil (juridiske feil, økonomiske feil, datafeil)</p>	<p>Vi har ikke denne typen innhold</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p> <p>Vi har ikke denne typen innhold</p>	<p><i>Skjema: Har inputfeltene ledetekst med forståelig tekst (label)?</i></p> <p><i>Skjema: Er det tekstlig markering av obligatoriske felter?</i></p> <p><i>Skjema: Står spørsmålsteksten før eller over inputfeltene?</i></p> <p><i>Skjema: Er avkrysningsbokser og radioknapper plassert foran tilhørende tekst?</i></p> <p><i>Feilmeldinger: Brukeren blir ikke låst i en feilsituasjon?</i> <i>Feilmeldinger: Får brukeren et forslag til hvordan feil kan løses?</i></p> <p><i>Skjema: Vises eventuelle feilmeldinger i nærheten av inputfeltet?</i> <i>Bekreftelse: Får brukeren mulighet til å angre, kontrollere og bekrefte innsendte data som medfører juridiske forpliktelser?</i></p> <p><i>Skjema: Får bruker bekreftelse når skjema er sendt inn?</i></p>
4.1 Kompatibel	Sørg for best mulig kompatibilitet med aktuelle og fremtidige brukergener, inkludert kompenserende teknologi.		
	<p>4.1.1 Parsing (oppdeling)</p> <p>4.1.2 Navn, rolle, verdi</p> <p>4.1.3 Statusbeskjeder</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p><i>Kildekode: Validerer koden?</i></p> <p><i>Stilark: Er det mulig å lese og forstå siden også uten stilarket (CSS)?</i></p> <p><i>Knapper: Er viktig funksjonalitet og handlinger kodet som knapper og ikke lenker?</i></p> <p><i>Knapper: Er knappen kodet som knapp og har knappen ledetekst?</i></p> <p><i>Skjema: Er skjemaelement koblet til en ledetekst i koden som identifiserer skjemaelementet?</i> <i>Statusbeskjeder: Er statusbeskjeder som ikke gir kontekstendring kodet med rolle slik at alle brukere kan oppfatte innholdet? (Skjermleser)</i></p>